

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Előfizetési árak: Egész évre 12 k., fél évre 6 kor.,
negyed évre 3 kor. — Egyes szám ára 12 fillér
— Megjelenik minden vasárnap és esütörtökön —

Huszonhetedik évfolyam.

Szerkesztőség: Zombor, Zarándok-utca 7-ik szám
Nyitási óra 30 fillér — Telefon 58-ik szám
— Hirdetéseket árszabály szerint számítatunk —

Klerikális terror.

Zombor, 1908. dec. 2.

Nem hihetjük, hogy legyen az országban olyan lap, vagy akár olyan analfabéta, aki be ne látná, hogy a kivándorlás bajait nem Hencz Károly és nem a néppárt fedezte fel akkor, amikor sikerült nekik ebből a kérdésből is felekezeti kérdést csinálni. S noha mindenki tudja, hogy a kivándorlást az a rettenetes szolgaság és nyomorúság okozza, amelyet a néppárt által olyan buzgalommal szolgált klerikális-feudális uralom okoz, mégis a kivándorlás ezen tulajdonképeni okairól, minden lap mélységesen hallgat. Pedig becsületbeli és hazafiai kötelessége lenne minden organumnak a társadalmi és gazdasági bajok legfőbb okozója: a klerikális szellem ellen küzdeni. Hanem persze, senki sem mer felszólalni ezeke ellen, annyira megfélemlítette már az egész sajtót az a nagy terror, amit a klerikalizmus és a néppárt saját egyéni érdekeinek védelmezése körül kifejt. Ilyen néppárti terror az Alkotmány-ban megjelent és huszonnégy néppárti képviselő aláírásával ellátott az a felhívás, mely a katolikus hívőket arra hívja fel, hogy a Kuria ellenkező döntése ellenére — ugyis mint esküvő felek, ugyis mint tanúk — tagadják meg az anyakönyvvezető előtt az aláírást.

A néppártnak ezen felhívása egyenes izgatás a törvény ellen. A néppárt a klerikalizmus ezen tényével a törvények fölé helyezkedett és meg akarja ezzel mutatni, hogy ő, aki a katolikus népszövetségben már 160,000 tagot gyűjtött össze, elég erősen érzi magát arra, hogy hadat üzenjen a törvényeknek, az államhatalomnak és saját hatalmi céljaiért fellázítsa az országot.

Ime idáig merészkedett már a néppárt! Nem elégedett meg azzal,

hogy állandóan izgatta, terrorizálta a közvéleményt, hogy mindennaposá tette a másfelekezetűek elleni háborúság-szítást, — hanem egyenesen kulturharcot kezd. Mert látta, hogy törekvései soha akadályra nem találhatnak. Látta, hogy az ugynevezett liberalizmustól szabadon garázdálkodhatik s akár fel is forgathatja ennek az országnak a békéjét s a lakosság nyugalalmát. A zsidóság vezetői egymásközt veszekedeznek állandóan, lapjaikkal egymást marják és gyalázzák a klerikalizmus nagy örömeire. A vezetők pedig emellett egyáltalában nem mernek és nem akarnak összeveszni semmiféle hatalommal, nehogy az megakadályozza üzleteik, egyéni érdekeik zavartalan lebonyolítását. Ugyanígy vagyunk a protestánsokkal. A zsidóság és a protestánsok kötelessége volna állást foglalni a klerikális terror ellen és nem zsebbredugott közel nézni, hogy miként túrja ki a közélet teréről a vastagbőrtek fekete serege a jobbérzésű hazafiakat. Ide jutottunk azzal a parlamenttel, amelynek 280 függetlenségi képviselője és egy függetlenségi kultuszminisztere van.

A közélet minden terén csupa terror, rombolás, megfélemlítés és a „Nagy árnyék“ sötétsége.

Kemény.

„Ne is említtessék előttünk!“

Amikor II. Rákóczi Ferenc kibontotta a „pro patria et libertate“ zászlóját, egy erdélyi család ifju sarjadéka került udvarához és a nagy fejedelem apródja lett. Ez a székely fiú hiú maradt a fejedelemhez a harcokon keresztül, a számkivetésben is, míg végre — évek hosszú sora múltán — azt írta néjének, „már ketten csak betűzünk — a szű meg én.“

Haza kíváncsozott az utolsó kuruc Zágomban, hogy hazai földben alhassa át végtelen álmát és elküldte alázatos instanciáját a Marmara-tenger partjairól Bécsnek városába, engedessék meg neki a vissza-

térés. Az alázatos instanciára a válasz az volt: „Ne is említtessék előttünk!“

Magyar hazánkban azóta sok minden történt és sok minden megváltozott. Csak a hagyományos „Ne is említtessék előttünk!“ cseng még most is minduntalan a fülünkbe. — Ma is Bécs uralkodik fölöttünk.

Midőn három év előtt — mint mondják — a nemzet itélt és a 67-es alapon álló párt uralmát megtörte, az ő ítélete népi ítélet volt. Annak mondták. Ez a népi ítélet is azt várta oda a bécsi követelésekre: „Ne is említtessék előttünk!“

Alkotmányhamisító, labancpolitikáinak bélyegezte a 67-es kormányzat művét, amely az udvari kegyek melegítő sugarát lesve, gyávaságból és haszonlesésből a nemzet szíve ellen tőr.

A vezérek végig járták az országot és mindent és mindenkinél a fülebe dörögtek, nem volnának méltók a magyar néphez, ha nem zúgnók vissza Bécsnek ezerszeres dörögéssel mi is: „Ne is említtessék előttünk!“

A 67-es alapon álló párt uralmát felváltotta a 48-as párt óriási többsége. Az a párt, amely a 48-as törvények igazi szabadelvű alkotásait az ország, a nemzet érdekében megvalósítani fő fő céljain tűzte ki és amely cél érdekében négy évtizeden át folytatott kíméletetlen harcot.

Gomba mérdia termettek az ország minden részében a 48-as függetlenségi körök és a nép mindenütt tömegesen sorakozott a függetlenségi zászlók alá és a közlekedés oly fokra emelkedett, mint akkor, amikor a „pro patria et libertate“ zászlaját kibontották.

A 48-as parlament megnyitja és a magyar nép milliói, akik a bécsi követelésekre azzal válaszoltak, hogy: „Ne is említtessék előttünk!“ oda küldött ismeretlen képviselőitől várta, várja annak az időnek elérkezését, amikor a 48-as kurucok azokat a copfos, hígvelejtő udvaroncokat, akik a korona felkent viselőjének gondolkodását irányítják, kitanítják arra, amit ígértek: az ország teljes függetlenségét.

Várja, várja, de hiába várja. Mert a: „Ne is említtessék előttünk!“ jelszót már nem dörgi a 48-as párt ezerszeres dörögéssel Bécsnek fülebe.

Mily keserű csalódással vált ez a nagy-szerű történelmi felbuzdulás. Nem Bécsnek dörögik oda a bécsi követelésekre a: „Ne is említtessék előttünk!“; hanem a haza polgárainak fülebe, amikor ezek csak váltait kötelességeikre figyelmeztetni bírtak. Szürkeplundrás békanyelű labanc-tábor lett a 48-as kurucokból, akiknek szava nem

Ha jót, kellemeset és kristálytisztát akarunk inni, ugy csakis

BÁCSKA GYÖNGYE

savanyúvizet igunk, mert az jó, kellemes, tiszta és erős is. Kis üveg 5 krajcár nagy üveg 8 krajcár, nagyobb megrendelésnél 4 és 7 krajcár.

Mindig friss töltés kap-
ható és rendelhető az

Angyal gyógyszerárban.

Telefon 12. szám.

Házhoz szállítjuk.

Mindenki Bácska Gyöngyét igyék! mert az feltétlenül megóv mindennemű fertőző betegségektől.

reszkedtetni meg a Burg ablakait, mert a sokszor megeufolt „husos fazék” puha gerinced, önérdéket feltűt képviselőkké tette őket, akiknek a nép dörgi nemcsak oda, hogy: „Ne is említessék előttünk!”

Azsiái villaprotok a zombori villamos világítás körül.

Már elejétől fogva nem kényesztette el a villamos világítási vállalat a zombori közönséget azzal, hogy túlerős világosságot szolgáltatott volna. Ellenkezéleg, elejétől fogva mindig voltak bajok. Hol homályosan égett a villany, hol pedig órák hosszáig tartó teljes sötétségben volt. Ezeket a kis anomáliáknak már túlértünk, vagyis hozzá szoktunk volna.

De ami az utolsó napokban mivel a társaság a zombori báránnytürelmü publikummal, már az ugynevezett azsiái állapotok keretében való. Az égők oly homályosak, hogy gyertyafényt vagy petroléumvilágítást kell állandóan kisegítőképen használni. Az a pár erőhájtásra berendezett villanymotor pedig nagynehezen funkcionál.

Fordultunk felvilágosításért a központi irodához, ott mindig egy női hang azt felelte, hogy az urak nincsenek ott; forduljunk a telephez, a telepről pedig azt felelték hogy ők nem tudják, mi a hiba, forduljunk a központi irodához. És így ment az napokon át.

Ez az azsiái állapot tovább nem tarthat, és kérdezzük a villamosági bizottságot, hogy van-e tudomása arról az állapotról. Buday Gerő bizottsági tag úr elnöke a bizottságnak; miért nem törődik ő ezzel az ügyvel. Hisz ő nem szokta tréfának venni az ilyen botrányos dolgokat.

Tessék a telepen megnézni, hogy miért szolgáltat a társulat 120–30 voltnyi feszültséget, mikor 150 volttra kötelező. Csakis az lehet a hiba, hogy a közönség nem elég erős. És miért viselje a nagyközönség a kárt, ha a társulat takarékoskodni akar, azt a közönség bőrére nem lehet tenni. Ha a társulat 120 voltnyi feszültségű áramot szolgáltat, nem követelheti, hogy a fogyasztó 150 voltot fizessen.

Ezek a tarthatatlan azsiái állapotokat tovább nem lehet tűrni; kérjük tehát a villamosági bizottságot, de különösen annak agilis elnökét, hogy vessenek véget e botrányos állapotoknak.

Leány jour.

A leány szakosztály sikerült mulatságot rendezett november hó 28-án a városháza nagyteremben.

A jour kezdete 5 órára volt hirdetve és 1/6 kor már zsufolásig megtelt a nagyterem közönséggel.

A leányok előzőkenyen szolgálták ki a vendégeket, kik között városunk előkelősége teljes számmal képviselve volt. Tea után rövid ideig, de annál sikerültebb bohózzattal mulattatták a közönséget. Predragovits Lincsi, Konyovits Antal, Klein Gyula, Raisz Sándor és Jelits Mihály gyarapították eddigi sikereiket és a közönség zugó tappsal honorálta fáradságukat.

Majd tánora perdült a fiatalság és zavartalan jökevény a hajnali órákig együtt maradt.

A leányok közül jelen voltak:

Orehoja Ella, Knipl Teruska, Jovánovits Leona, Jusits Margit, Kubányi Sarolta, Hoffmann Böske, Purmann Aranka,

Traub Margit, Predragovits Lincsi, Kirchner Madler, Donoszlovits Eriko, Szalay Margit, Perényi René, Szlavy Erzsike, Szlavy Ilonka, Metz Jozefa, Btelka, Ilonka, Husvéth Mariska, Szlavy Aranka, Zombory Erzsike, Ábelesz Zsófia, Gehring Lenke és Mici, Preszly Nelly, Popovits Oga és Katicza, Karácsony Olga, Koczkar Adrien, Licsi és Zsény, Vojnich Ilonka, Weindl Gitti, Halm Angyalka, Molnár Erzsébet (Ujvidék), Kozma Piri, Ratkó Babi, Vértessy Babi, Sztójcsits Piri, Pekánovits Katicza, Zsigmond Irma (Palánka)

Az asszonyok közül jelen voltak:

Orehoja Sándorné, Grumann Károlyné, Ifj. Hévézi Józsefné, Jusits Antalné, Jovánovits Józsefné, Gärtner Istvánné, Teiszbauer Antalné, Knipl Jánosné, Halm Ervinné, Predragovits Szilárdné, Kirchner Károlyné, Donoszlovits Vilmosné, Rittinger Antalné, Hoffmann Károlyné, Szalay Józsefné (Paripis), Komáromy Gyuláné, Dr. Buják Józsefné, Bertolino Sándorné, Perényi Mórné (Budapest), Szlavy Elemérné, Scheer Árminné, Weidinger Lajosné, Németh Arthuré, Schöffler Józsefné, Bruck Árminné, Bukta Gáborné, Badiu Mihályné, Szlavy Péterné, Zombory Lajosné, Scheer Rezsőné, Dr. Spitzer Mórné, Kohut Henriké, Gehring Edéné, Kende Ignázné, Sztrilits Zsigáné, özv. Körmendy Gyuláné, özv. Sztrilits Sándorné, Preszly Jánosné, Sauer Sándorné, Popovits Sebőné, Karácsony Gyuláné, Koczkar Zsigáné, Mihajlovits Kórné, Frischer Lajosné, Kozma Lászlóné, Dr. Danningr Ádámné, Gyurits Györgyné, Csernyus Pálné, Szabó Lászlóné, Krudy Gézáné, Ratkó Zsigáné, Tárcazy Pistáné, Sztójcsits Arkadné, Henneberg Sándorné, Salgó Lászlóné, Janovits Gyuláné, Dr. Parcsitis Árpádné, Latinovits Szaniszlóné, Traub Józsefné, Purmann Gézáné, özv. Trischler Károlyné.

Hirek.

A Duna áthidalása Gombosnál.

A magyar vasúti forgalom egyik jelentős részét egészen átalakítja az, hogy mikor fagy be a Duna Gombosnál, a merre a Szlavonia és Bosznia-felé irányuló forgalom jelentős része lebonyolódik, nincs hid a Dunán, itt komp viszi át a vonatot.

A gombosi áthidalás kérdése már régóta foglalkoztatja a kormány köröket. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter kevéssel hivatalba lépése után intézkedett is, hogy erre nézve előmunkálatakat tegyenek.

Az áthidalásnak azonban több rendbeli nehézsége volt, amelyek között nem utolsó volt az sem, hogy XXIV. Henrik, rennsi uralkodó herceg, akinek a Duna partján nagy birtokai vannak, kifogást emelt az áthidalás ellen. A kereskedelmi kormány ezeket az akadályokat elhárította, s mint megbízható forrásból értesülünk jövő év április folyamán már meg is kezdik a hidépítést.

* **Kinevezések.** A király Bertin Lajos dr. nagybecskereki törvényszéki jegyzőt az ujvidéki ügyészséghez alügyészsé névezte ki.

zót az ujvidéki ügyészséghez alügyészsé névezte ki.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter dr. Rajk Aladár orsz. képviselőt a bajai állami tanítóképző intézet igazgatótanácsának tagjává névezte ki.

Az igazságügyminiszter dr. Fabián László szabadkai törvényszéki joggyakorlókat a kaposvári törvényszékhez jegyzővé névezte ki.

* **Adomány.** Városov Gyula dr. érsek az épületében levő szabadkai szentferenc-rendi templom költségeinek fedezésére ezer koronát adományozott.

* **Uj alügyész.** A király dr. Bertin Lajos nagybecskereki törvényszéki jegyzőt az ujvidéki ügyészséghez alügyészsé névezte ki.

* **Utimesteri helyettesítések.** Fernbach Károly, megyei főispán Szabó Elek képesített utimestert Zentára, Klobber József szintén képesített utimestert pedig Bajára névezte ki utimesterekké, ideiglenes minőségben.

* **Ministeri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Bácsodrog vármegye törvényhatóságának és Zombor városnak azért, mert a kézimunkára nevelő országos egyesület által a folyó évben Zombor városban rendezett slójd tanfolyam céljaira 4000, illetve 270 koronát adományozott, őszinte elismerését és köszönetét nyilvánította.

* **Advent.** Vasárnapkal kezdetét vette Krisztus születése ünnepének a karácsonyok előkészítése. E napon reggel 6 órakor kezdődik az első orató, melyek a misék alatt a hívek előkészítik lelküket, hogy karácsonykor Krisztus születését lelki tisztasággal ünnepelejk.

* **Száz szegény gyermek felruháása.** A zombori magyar jótékony nőegylet vasárnap délután száz gyermeket ruházott föl téli ruhával. A felruháás nyilvános ünnepség keretében történt, a főgimnázium tornatermében, melyen megjelent városunk elit hölgy és férfi közönsége. Az ünnepélyt Kihár Nándor beszéde nyitotta meg, melyben a nőegylet nevében köszönetet mond a közönségnek a támogatásért. Beszédében megapóán festette a nyomort. Végül köszönetet mond a nőegyletnek is jótékonyágáért.

* **Esküdttbírák kijelölése.** A szegedi kir. tábla elnöke az 1909. év tartamára a zombori esküdttbírárság elnökévé dr. Eperjessy Béla törvényszéki elnököt, helyettesévé Szedressy Ödön törvényszéki bírót az ujvidéki kir. törvényszéknél szervezett esküdtt bírárság elnökévé Csarsch Dezső törvényszéki elnököt, állandó helyettesévé Ernszt Ödön törvényszéki bírót jelölte ki.

* **Örökösök kerestetnek.** Aki a Zomborban elhalt Marton Ferenc és Langhammer Anna gyermekei közül Jánost, Gusztávot, Máriát vagy Rozáliát ismeri s tartózkodási helyüket tudja, sürgősen jelentse be Sztolisics István városi adótitásnál (Zombor). A gyermekek örökösödési ügyben kerestetnek s a feljelentő illő jutalomban részesül.

* **Vármegyei közgyűlés.** Több sürgős ügy elintézése érdekében a főispán megyei rendkívüli közgyűlés tartását határozta el, mely közgyűlés a megyei székház nagytermében Zomborban 1908. évi december hó 5-én és a szükséghez képest

Porosz és hazai szalon szenet, koksztot és vágott fát jutányos árban
waggonrakományban ajánl és helyben házhoz szállít

BODNÁRSOMA szénnagykereskedő.

Iroda: Bajai-utca 15.

Telep: Tökölly-(Apatin)-ut 25.

Telefon 89. szám.

a következő napokon mindenkor délelőtt 9 órakor tartatik meg.

* Vasuti szállítás korlátozása Szabadkán át. A magyar államvasutak igazgatósága közhírré tette, hogy Budapest—Szabadka—Zimony—Belgrád és Budapest—Bród között, tekintettel az áru és kocsiorlásás folytán beállott forgalmi zavarokra, élő állatok, friss hús és gyümölcs kivételével öt napi időleges szállítást pihentetendők a november 30-tól kezdve a visszavonásig.

* Petőfi interpretátorok. A december 12-iki népszerűvelök estélyének legkimagaslóbb száma Petőfi költeményeinek interpretációja lesz. A lángelkű, halhatatlan költőnek néhány remekét fogják interpretálni Engländer Rezső és Dr. Müller János, kiknek tudását, azt hisszük fölösleges megemlíteni. Ezen gyönyörű száma különösen felhívjuk a közönség figyelmét, melyen kívül még a következő szellemesen összeállított műor lesz: 1. Prólóg. Előadják: Grünberger Idus és Dr. Müller János. 2. K. Looewe: „A megismerés”, ballada. Éneklők: Hrabovszky István Zongorán kíséri: Tomcsányi Aladár. 3. „Mézese betek után.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Gyulai Farkas. Személyek: Périj — Schmidt L. József; felesége — Scherer Annuska. 4. A művész. Magánjelenet. Előadja: Scheib Károly. 5. Petőfi költemények. Előadják: Engländer Rezső és Dr. Müller János. 6. Ruff J.: Rózsa. Éneklők: Engländer Eszti és Hős Tereska. Zongorán kíséri: Tomcsányi Aladár. 7. „Egyveleg”. Irta: Engländer Rezső. Előadja 5 piruette. Személyek: Jósó Bragvo va Malvin, 2-ik Fischer Lujji, 3-ik Schaffer Jolán, 4-ik Schaffer Sari 5-ik Weinfeld Elli. 8. „A betörő.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Labiöhe és Mélesville. Fordította: Dr. Huvési Sándor. Személyek: De Valory, ügyvéd — Dr. Müller János; De Bréané, fiatal özvegy — Hős Tereska; Chabriac, De Bréané vőlegénye — Oblát Lipót; Vaslin, kapus — Schmidt L. József; Coralie, komorna — Glanc Bertus.

* Csak egy virágszál. Az országos gyermekvédő liga most tette közzé a folyó évi gyermeknap alatt befolyt adományok kimutatását megékés és községek szerint. Vármegyénk községei, valamint városaink adományait Pest vármegye után az első helyre juttattak bennünket, amennyiben Pest vármegye 20022 kor. 54 fill, Bács-bodrogvármegye, Zombor, Szabadka, Baja, Ujvidék és Zenta városok 11263 kor. 88 filléréll szerepelnek. Részletes kimutatás immitt következik: Apatin 280.86, Bács 10.—, Bácsalmás 9.—, Bácsfeketehegy 60.—, Bácsujfalva 27.70, Bácskeresztúr 10.10, Bácsujfalu 15.80, Baja 1098.78, Bajsa 11.57, Bezdán 60.36, Csantavér 150.—, Cservenka 34.70, Csávo 16.46, Csonoplya 195.82, Dérnye 48.—, Gádor 180.12, Hódás 600.81, Kerény 178.52, Kishegyes 3.—, Kiskér 23.90, Körtés 7.—, Kossuthfalva 261.75, Kucora 26.—, Kula 121.86, Küllöd 74.—, Magyaránizsa 175.31, Militics 26.40, Nemesmilitics 173.14, Németpalánkai járás 17.30, Obecse 258.70, Órszállás 138.64, Oszivác 60.—, Overbász 20.—, Pacsér 33.16, Paripás 41.—, Pincöd 10.—, Szabadka 2280.45, Szeghegy 55.02, Szentfűlöp 81.88, Temerin 11.—, Topolya 72.30, Torzsa 14.04, Ujverbász 27.—, Ujzsvác 147.42, Ujvidék 707.00, Vepörd 25.82, Zenta 443.03, Zombor 2165.76, korona, összesen 12263 korona 88 fillér.

* A zombori kath. legényegylet téli előadásait nov. hó 29-én nagy

közönség jelenlétében kezdette meg. Ez alkalommal is kicsinynek bizonyult az épület és terem. Nagyon kívánatos volna, ha az egyesület előjárásága odahatna, hogy a legényegylet megfelelő nagyteremmel láttatnék el. Az előadásról csak jót és szépet mondhatunk. Rell Emma k. a. éneke lebilincselőleg hatott a nagy számban jelen volt közönségre. Buday előadása megszokott eredetiségével belopta magát a hallgató-ág lelkébe. A veitett képek valóban remek látványt nyújtottak. Izazán kár, hogy ezen tanulságos bibliai képeket az elemi iskolás gyermekek nem tekinthetik meg. A jól fogyelemzett és pompás hangú énekkar ismét szaporította babérait. Krizsák Adám érdeme e szép siker. Itt felemlítjük, hogy Rittinger Antal főgymnáziumi igazgató 10 kor. felülfizetéssel járult az egyesület előjárásához. Belépő díj 20 fillér volt. A második előadás (december 6-án d. u. 5 ó.) programja a következő: 1. Kunok Huber K. „Abránd” hangodión játszik Szlavj Honka k. a. és Cs. vojicz János zenetanár, zongorán kíséri Szlavj Erzsike k. a. 2. P. Leó szabad előadása „A katolikus meggyőződés alapvonalairól”. 3. Tábori R. „A statisztika áldozata” (monológ) szaválja Ticsa Theofil egyesületi tag.

* Neki ment a vonatnak. Sztan kovics János, zombori lakos iszákos, munkakerülő, ember volt, nap-nap után hitta az esztét az olesó, embertől pántimával. Nem egyszer történt ez nála. Ilyen deliriosus állapotban már egy ízben öngyilkosságot kísérelt meg. Hirtelen hirtérszeget bandukolt a Gombos felé futó vasuti sinek mentén s talán elesett volna éppen neki is ment a Gombos felé tartó gyorsvonatnak, amely jó sokáig magával vonzolta és teljesen ő-zerök oltta. Így találta meg má-nap összeroncsolt testtel a sineken.

* A szabadka-gombosi vasut megnyitása. December 15-én nyílik meg a forgalom számára a szabadka-palánka-gombosi vasut. Az új vonat immár teljesen készen zárja a megnyitás napját és a vonal mentén lakó nyaközségek népe is várakozással tekint a vonat indulására el.

* Közgyűlés az ügyvédi kamarában. A múlt héten határozatkép telenség miatt elmaradt közgyűlést tegnap délelőtt tartotta meg az ügyvédi kamara. A közgyűlés az „országos ügyvédi nyugdíj- és gyámegyesületbe Farkas Zsigmond, Kozma László, Révész Ernő, Gyelmis Gerő és Vécsai Samu tagokat küldte ki.

* A felsőbáoskai gazdasági vasuti terve. A kereskedelmiügyi miniszter megadta a gazdasági vasuttra az állomáskálati engedélyt. A vasut terve egész terjedelmében ez: Szabadka sz. kir. város belterületéből a guboraktár mellől kiindulva a Jókai utcán, Széchenyi-úteren, Petőfi-úton és a Halasi-úton haladva Kelebia és Tinójárás pusztákon keresztül a halas-bácsalmás-rigyicai halályderék vasut Jánoshalma állomásig s folytatólag Keles pusztá érintésével Osászártöltésig vezetendő fővonal, s ebből a fővonalból egyrészt a kelebiai szállásoktól a m. kir. államvasutak Kiskunhalas állomásig vezetendő szárnyvonal; továbbá a fenti fővonalból Szabadka város belterületén a Halasi-útnál levő elágazással, Mörge pusztá, Kunbaja, Bácsalmási szőlők, Bácsalmás, Mátételke, Tatabáza, Felőszentiván és Csávoly községek érintésével a magy. kir. államvasutak Baja állomásáig, s a város belterületének az állami guboraktár mellett

a Flórián-úton át a tóglagyári telepek érintésével, és Baja város Szent-János külvárosán keresztül a Duapartig, valamint a Sugovica csatorna áthidalásával annak jobb partjáig vezetendő második fővonal.

* Nincs bérkoosi, sem omnibusz. Nem mai keletű és nem is új az állapot, hogy a bérkoosik kényük kedvük szerint tartják be azt a szabályt, amely szerint a vonatok érkezése és indulásakor az állomáson legyenek. Ha ott vannak, amikor a vonat érkezik, akkor jó, ha nincsenek ott, akkor is jó. Nem törődik velük és a közönséggel senki, már mint az arra hivatott hatóság. Mostanában, hogy rendszerő vált a vonatok késése, jóformán ritkaságszámba megy, hogy a Szabadka felől az esti gyorsvonat után érkező személyvonathoz akár egy bérkoosi, akár az omnibusz kimenjen az állomáshoz. Ha a gyorsvonat bejött, tekintet nélkül arra, hogy jön még egy személyvonat, mely utasokat hoz, egyetlenegy bérkoosi sem várja be. Tudtukkal ez a mizerábilis állapot szóvá tétetett a város törvényhatósági bizottságban is, ahol a főispán olyformán nyilatkozott a felhozott panaszra, hogy utafőtt a rendőrfőkapitányt, tegye meg az intézkedést, hogy a vonatoknál az összes bérkoosik ott legyenek. Ugyancsak ekkor történt, hogy a főkapitány is kijelentette, hogy meg tett minden intézkedést arra nézve, hogy a bérkoosik kellő számban ott legyenek az érkező és induló vonatoknál. Két év mult el majdrem ez idő óta, amikor a főkapitány „minden intézkedést” megtett, de azért az esti szabadkai vonattól következetesen, a megtett intézkedés ellenére, egyetlen bérkoosit sem látni. Így volt ez most vasárnap is, amikor a megérkező utasok a luc-kos, ködös időben kénytelenek voltak c-omajjukat hátukra venni és a néhány kilométeres utat a városba gyalog megtenni és itt-ott egy-egy oldalba lökést valamely duhajtot elszervezni. — Felhívjuk a főkapitány figyelmét erre a lehetetlen és türelhetetlen állapotra és kérjük, hogy az állomás posztoló közege által napról-napra és estről-estre tétessen jelentést arról, vajjon a bérkoosik betartják-e a hatóság rendelkezését. Nem elég egymagában „minden intézkedést” megtenni, tessék meg is győződni arról, hogy az intézkedés megtételenek van-e fogadtatja? Nemcsak a bérkoosik követnek el mulasztást, de a hatóság is akkor, ha tett intézkedéseit nem ellenőrzi. — A hatóság nemcsak intézkedik és elrendel, de ellenőrzi is intézkedéseit, melyeket a közjó érdekében tesz, hogy foganatját lássa.

* Fényes esküvő. A bezdáni aranyifjúságnak tagja: Kuzmán Miklós, megyei bizottsági és községi képviselő tag mondott bucsut a legényeletnek. November 24-én tartá ugyanis esküvőjét Perr Mariska, Perr Ottó bájos leányával. Az esketési szertartást Kuzmits N., e. kano nok, a vőlegény nagybátyja végezte, ki az ifju párhoz gyönyörű beszédet intézett.

* A bátmonostori plébános ünneplése. Szép ünnepséget rendeztek most vasárnap a bajai járás egyházi és világi notabilitásai Kozák József bátmonostori plébánosnak, akinek nevéhez fűződik az ottani patronátusi kérdésnek a kalocsai érsek javára történt rendezése. Ennek az örömrő Vojnits Dániel bajai apát, Scherer vaskuti, Kuts János eszperes, bokodi plébános, továbbá Vojnits Máté járási főbíró és Koller Dezső bajai rendőrfőkapitány kimentek Monostorra és meleg ovációban részesítették a plébánost.

15 percz alatt **Padló Email Lack**

- száradó -

0., 1., 2., 3., 4., 5. szám.

Kapható:

ifj. Heindthofer Róbertnál

Zombor.

Foulard - és „Henneberg“-se-
Nyers-Bast-lyem 75 kr.-tól fel-
Csiné jobb, bérmentve és
Skót vámanmentesen. Min-
Megtrendelések bármely nyelven intézendők:
an Seidenfabrikt, Henneberg in Zürich.

Selyem

* Leánykereskedők Bácsalmáson. Bácsalmásról jelentik: A bacsalmási esendőség hétfőn két leánykereskedő tüzelméről rántotta le a leplet. Letartóztatta Panyák Félixet és a vele vadházasságban álló Gerő Margitot, akik oselédközvetítés ürügye alatt az általuk bérelt Száhl-féle vendéglőben három hónap óta nyilvános házat tartottak fenn. A leánykereskedők büne úgy került napvilágra, hogy Panyák és Gerő Margit összeveszték egymással, mire Gerő Margit boszúból feljelentette a szeretőjét. — Az eljárás folyik.

Budapesti Szivattyú- és Gépgyár r.-t. b. ácsmezei képviselete
SZELES JENŐ. ZOMBOR
Mintaraktár
kutszivattyukban és tűzfeskenőokban.
Húzái gyártmány.

„IDEÁL“ pörköltkává a legjobb.

* Öngyilkossági kísérlet. Gyurity Rudolf, huszonnyolc éves férfi, öngyilkossági kísérletet követett el. Nyakán és kezén rossz borotvával felvágta az ereket. Tettét hamarosan észrevették s a kórházba szállították. Állapota életveszélyes; tettének oka ismeretlen.

Színház.

Műsor.

Csütörtökön, 3-án: „Gül-baba“ operette. Pénteken, 4-én: „Varázskeringő“. Szombaton, 5-én: Bálkirálynő, operette. Vasárnap, 6-án: d. u. „Nagymama“ operette, este „Fuzitsis kisasszony“, operette újdonság. Itt először

A színházi tudósítás térszűke miatt kimaradt.

Felolós szerkesztő: **OBLÁT KÁROLY.**
Szerkesztő: **KEMÉNY JÁNOS.**
Szépirodalmi főszerkesztő: **Dr. MÜLLER JÁNOS.**

Nyilttér*)

Öreg emberek néha olyan különösek,

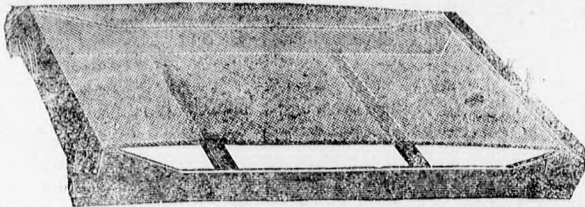
de hogy mi jó és hasznos az egész- ségre, többnyire jobban tudják, mint a fiatalok. És tudja-e; mit mond Jámor bácsi: „Fay valódi szodenijét! Ha meghültél, ha a gyereked köhög, ha elnyájkásod- tál, mert sokat dohányoztál; ha fájdalmat érzesz a lélekzészor, ha rekedten beszélsz, — végy szode- nit, Fay-féle valódi szodeni ásvány pasztillát. Én kipróbáltam és tudom, mi a jó.“ Egy skatulya 1 K. 25 fillér és minden gyógyszer- tárbán, drogeriában és ásvány- vízkereskedésben kapható.

Főképviselet Ausztria-Magyarország részére: K. Fr. Guinzepp Wien, IV., Gr. Neugasse 17.
Főraktárak Budapestben: Egger Leó dr. és Egger J. VI., Váci körút 17., Kochmeister Fri- gyes utóda, V., Holdutca 8., Thallmayyer és Seitz V., Z. nyitotta 3., Török József, VI., Királyutca 12

*) Ezen rovat alatt közöltékért nem vállal fele- lősséget a szerk.

Értesítés! Ajánlom sajátkészítményű, külön anyagú és legolcsóbb

ÁGYBETÉTEIMET

8 koronától 10 koronáig Tartósságú- kért szigo- ruan jóállók. Rendelé- ek- nél kérik az ágy pon- tos mértékét

beküldeni. Rendelések azonnal eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel **BERNHART FERENCZ SZILBEREK.**

Gyarmati-féle iz és magneklüli esukamajolajat előszeretettel rendelik az orvos urak, mert tápereje felülmulja az összes hasonló készítményeket és szívesen veszik felölttek és gyermekek. Ára 1 üvegnek 1 korona 60 fillér. Gyarmati Emil gyógyszer-tárában Baja, Telefon 85.

Szőlő- oltvá- nyokat szállít, faj- tisztá- sáért

Jótállva legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbb- nak ismert:

Küküllöment első szőlőoltvány telep

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes 66.** (Nagyküküllő megye). **Tessék képes árjegyzéket kérni!** Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megte- tele előtt az ismerős személyiségektől úgy- sós, mint irásbeli g biznyságot szerethet magának fentl szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Nyavalyatörés!

Ki nyavalyatörés, göcs és más idrges állapotban szenved, kérjen iratott ingyen és bérmentve kapható a szabad. hatvány gyógyszer-tár által Majna Frankfurt.

Férfiruha bérlet.

Több oldalról történt felkérés folytán engedve a kívánalmak- nak, ezennel közhi- ré teszem, hogy az alábbi feltételek mellett kitüntetett ruházati árukat a köténdő bérlet alapján szállítom.

Ugymin d:

3 tavaszi sacco öltöny,	1 felöltő,
2 nyári sacco öltöny,	1 télikabát,
2 téli sacco öltöny,	2 divat nadrág,
1 smokking v. Ferencz József öltöny.	2 divat mellény,

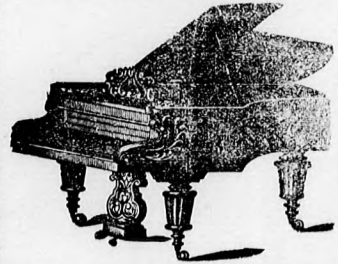
Összesen 14 drb ruha, melynek kelmeit a megrendelő a raktárom- ban levő legfinomabb angol és francia szöveteiből választhatja ki,

hétsszázhusz korona árban,

mely összeg husz koronás havi részletekben a szer- ződés megkötése napjától lesz fizetve. A megrendelt öltönyöket bármikor szállítom. Bérletet kötni bármikor lehet.

Tisztelettel **Friebert Mihály utóda** uri szabóüzlete.

Zomber, Gromon-utca Koszanits-féle ház.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű kö- zönségnek b. tudomására hozni, hogy Zomborban, Apolló-utca 18. sz. a.

ZONGORA

javitási műhelyt

nyitottam.

Mindenféle zongora javítása és hangolása szakszerűen és pontosan lesz eszközölve. B. pártfogást kér teljes tisztelettel

MARSHALL ALAJOS, zongorakészítő és hangoló.